

Binnenduïnbos tussen wal en schip gered

HENK TIJMS

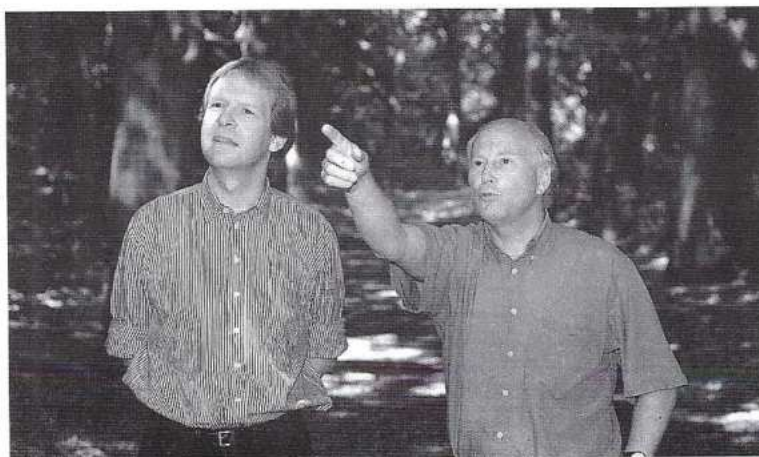
In het Europees Natuurbeschermingsjaar 1995 staat natuur buiten de erkende natuurgebieden centraal. Vooral in de binnenduïnzoon zijn talloze groene oasen, die niet de status hebben van natuurgebied. Niettemin zijn deze gebiedjes het behouden meer dan waard. Helaas worden dergelijke groene gebieden geofferd aan woningbouw, waardoor waardevolle stepping-stones tussen duinen en achterland verloren gaan.

Het hieronder beschreven verslag moge een voorbeeld en stimulans zijn voor anderen om met volharding, tact en enthousiasme dergelijke waardevolle terreinen te behouden (Henk Wijkhuisen).

Op 15 juni 1995 was het eindelijk zover en konden de bestuursleden van de Stichting Behoud Binnenduïnbos te Santpoort-Zuid het glas heffen op het besluit van de gemeenteraad van Velsen om een restant binnenduïnbos in eeuwigdurende erfpacht aan de stichting te geven. Het doel om een waardevol stuk binnenduïnbos voor de toekomst veilig te stellen was na jarenlange inspanningen bereikt.

In de zomer van 1991 besloot de gemeente Velsen de villa Najade, gelegen op een restant van het oude landgoed de Neethof, te verkopen. Tegelijkertijd werd het plan gelanceerd om op het bosterrein achter de villa Najade een appartementengebouw neer te zetten. Dit laatste plan lokte het nodige protest uit bij omwonenden. Het bosterrein is niet alleen van cultuurhistorische waarde met tweehonderd jaar oude beuken en oude laanstructuren, maar bovenal is het gebied ecologisch van grote betekenis. Het vormt een onmisbare verbindingsschakel in een keten van kleinere bosgebieden die van Haarlem-Santpoort naar de Kennemerduinen loopt. Met steun van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland en de Stichting Duinbehoud konden omwonenden de bouwplannen tegenhouden.

Voorzitter Henk Tijms (rechts) en secretaris Ton Koelewijn (links) van de Stichting Behoud Binnenduïnbos Santpoort-Zuid hebben hun inspanningen beloond zien worden (foto: Henk Wijkhuisen).

Hoe verder?

Om te voorkomen dat het gebied in een onbewaakt moment alsnog ten prooi zou vallen aan woningbouw, besloten de omwonenden te proberen het gebied in erfpacht van de gemeente over te nemen. Een lange weg van vele gesprekken met politici en ambtenaren begon. Gesproken werd met de fracties van alle politieke partijen en raadsleden werden uitgenodigd om het gebied persoonlijk te bekijken. De politiek stond positief tegenover het plan. Het was gebeurd op een overdracht van het elf hectare grote binnenduïnbos in eeuwigdurende erfpacht aan een stichting van omwonenden, die verantwoordelijk zou worden voor het onderhoud en beheer. De stichting stond hierbij voor het probleem van bekostiging zowel op korte als op lange termijn. Aangezien het gebied meer dan 30 jaar door de gemeente niet onderhouden was, waren de éénmalige kosten van inrichting en achterstallig onderhoud een groot probleem. Dit korte-termijn probleem is opgelost door subsidies. De provincie Noord-Holland hecht sterk aan particulier initiatief om in samenwerking met de plaatselijke overheid natuur buiten de beschermde gebieden te behouden. De afdeling Ecologische Beheer van de provincie verleende een subsidie om de arbeidskosten te dekken van de éénmalige werkzaamheden die zullen worden uitgevoerd door het Vrijwillig Natuur- en Landschapsbeheer Noord-Holland. De provinciale subsidie werkte tevens als een katalysator in de gesprekken met de gemeente en voor andere subsidieaanvragen.

Subsidies werden ook verkregen van het VSB-fonds, het Anjerfonds en de Stichting Doen. Ook de Stichting Doen, die haar fondsen verkrijgt uit de Nationale Postcodeloterij, heeft natuurbescherming hoog in haar vaandel staan.

De lange termijn

Zowel in de gesprekken met de gemeente als met de subsidiegevers was steeds de eerste vraag hoe de stichting op langere termijn de kosten van het beheer dacht te dekken. Om continuïteit in het ecologisch beheer te garanderen, is de stichting een meerjarige, financiële overeenkomst met de omwonenden aangegaan. Tussen de eerste plannen en de realisatie van het natuurproject ligt een lange tijdspanne. Het project heeft ons echter geleerd dat het met enthousiasme en doorzettingsvermogen echt wel mogelijk is een samenwerking tussen burgerij en gemeente tot stand te brengen. Hierdoor kunnen waardevolle stukjes natuur, die tussen wal en schip dreigen te geraken, behouden blijven.

prof.dr. H.C. Tijms is voorzitter van de Stichting Behoud Binnenduïnbos te Santpoort-Zuid.